

»Kaj boš pa z natepeškanim denarjem?« ga je vprašala Lojzka. — »Stravšneško graščino si bom kupil.« — »Kaj? Graščino?« — »Res, res! Da se bom vozil v kočiji s štirimi konji kakor stravšneški gospodar.« — »Ali boš tudi mene vzel v kočijo?« — »Ako me ne boš več oponašala, kadar se bom jokal.« — Takoj ga je pa zaskrbelo: »Če bom le toliko natepeškal!« —

Njegova bojazen je bila žal opravičena: res ni natepeškal toliko. Zato je pa še danes brez graščine in kočije.

Božič v Tibetski pusti.

Jutro 24. decembra je napočilo z bleščečim solncem in krasnim vremenom brez vetra; karavana je v trdo zamrznjenem snegu korakala počasi proti vrhovom Dapsanga, medtem ko sva jaz in Kutus, moj spremljevalec, udobno jezdila za njo. Abdulu Kerimu, mojemu vodniku, sem namreč naročil, naj me počaka na vrhu. Ko sem pregledal instrumente in zabeležil višinske podatke — nahajali smo se 5428 m visoko — sem se ozrl okoli. Samo nepregledna množica zasneženih gor je bleščala v solnčnih žarkih vsenaokrog.

»Zapustimo cesto in jahajmo proti vzhodu!« sem dejal. »Sledite mojim stopinjam, sam bom jahal naprej!« Možje so napravili začudene obraze; želeli so, da bi kaj kmalu prišli v obljubljeni deželo Hotan, v deželo cvetočih vrtov in vinogradov, namesto tega sem jim pa označil smer proti Čangtangu, kjer je ležalo v pusti, z granitnimi skalami posejani dolini na metre snega. Toda rekli niso nič, temveč le nemo in potrpežljivo sledili mojim stopinjam. Ni mi bilo lahko igrati vodnika, kajti zemlja je ležala pod visoko snežno odejo. Kutusu sem pokazal smer, moral je korakati peš pred mojim konjem in ugotavljati globino snega. Pokrajina sama je bila še precej ravna, toda v zemeljskih vdolbinah je ležalo najmanj 1—2 m snega. Snežena odeja, ki je bila mestoma tako močna, da je držala konja z jezdecem vred, je bila pa na drugih mestih zelo varljiva. In res, na enem mestu je nenadoma počila; vrglo me je iz sedla, konj je skakljal okoli mene kakor delfin nad morskogladino in je skoraj utonil v drobnem, suhem snegu. Morali smo torej karavano obrniti in drugje poskusiti srečo preko razpoke.

Lobsang, moj dolgoletni drug, ki je bil na vseh pohodih vedno skrajno pazljiv, če smo se nahajali v nevarnem položaju, je poiskal boljši prehod. Na vsak način smo morali preko razpoke, ki nam je onemogočala nadaljno potovanje; možje so morali torej najprej shoditi stezo v sneg, da so lahko po njej posamič vodili konje. Ti so se temu načinu še nekam brž prilagodili, le z mulami smo imeli velik križ; venomer so izpodrsavale in padale ter tako zavračevale prehod. Jaz sam sem šel peš; utrujen sem bil in kožuh mi je postajal težek kakor svinec. Toda po večurnem, napornem delu smo le

dosegli nasprotno stran razpoke, kjer ni bilo toliko snega in kjer smo hitro prišli naprej.

Ustavili smo se k počitku. In ko smo opravili dnevno delo in použili skromno večerjo, sem se domislil današnjega božičnega večera. Razstavil sem slike svojih roditeljev, bratov in sester v ravni vrsti na zaboječek in sem prižgal pred nje dvoje svečic, kakor sem to že naredil marsikateri sveti večer v Aziji. Ob pol devetih je pokukal mesec v vsej svoji krasoti iznad pogorja v severovzhodni smeri in temperatura je padla že na — 28° C. Tudi v šotoru nisem mogel doseči višje temperature od 10° pod ničlo. Moji roki sta bili tako otrpli, da nisem mogel niti knjige držati v njih; zato sem kar legel v posteljo. To je bilo tudi najboljše, kar sem mogel storiti — zaspal sem in pozabil na božični večer z vsemi njegovimi dragimi spomini, in na svoje domotožje...

Toda temperatura se je ponoči znižala na 38° C! En konj je obležal zmrznjen na svojem mestu v vrsti, drugi so pa stali kakor kipi s povešenimi glavami in z velikimi ledenimi svečami ob gobcu. — Tudi na sveti dan smo imeli lepo vreme. Gazili smo debeli sneg v severovzhodni smeri.

Naslednjega dne (Sv. Štefan) smo se že zgodaj napotili naprej; sam sem jezdil na čelu. Vse nas je mučil glavobol, kajti višina je bila še vedno ogromna — 5378 m. Ko smo jahali tako kaka 2 km, so se pokazali na obronkih severnih gora široki zeleni pasovi. Ta travica je bila lepo božično darilce za nas, ki smo že toliko časa gledali samo enolično, pusto belo planoto. Postavili smo si šotore. Živali so zdirljale še otovorjene na zeleno preprogo. In kako hlastno so trgale travo. Veselje jih je bilo opazovati. Nekdo je zaplesal komičen ples med šotori in vsi smo bili razigrane volje. Tako sem preživel božične praznike!

(Po Sven Hedinu.)

MANICA KOMANOVA:

Striček iz Amerike.

(Božični spominček.)

Mnogo vode je poteklo od takrat, mnogo, mnogo...

Praznik svetega Miklavža je bil, god našega najljubšega svetnika, in otroci smo se kakor kričavi vrabci drenjali okrog nastavljenih posod, napolnjenih s sladkimi dobrinami.

Pa je stopila med nas naša mamica. Njen obraz je bil resen. Z otožnim glasom je spravila iz ust:

»Otroci, Hlevarjeva mati so umrli.«

Kakor jastreb, ki plane med revne nebogljene mladičke, tako porazno je delovala na nas ta novica. Kakor na povelje smo umolknili vsi in plašno zrli v mamico.

Hlevarjeva mati, posestnica borne koč, je bolehala že dolgo. Mož ji je umrl pred nekaj leti ter ji zapustil edino hčerko Katico. In prav radi te Katicice, ki je bila naših let, nas je ta materina vest potrla tako globoko. Dobro deklico smo imeli namreč vsi tako radi in se vedno z veseljem poigrali z njo. In sedaj — ah, kako se nam je zasmilila!